

VRAGEN AAN — BAS VAN DER HEIDE

Tekst: Lieke van den Krommenacker
Fotografie: Casper Maas

Bas van der Heide (Groningen, 1988) is verhalenverteller, student geschiedenis en publieksadviseur bij de Groninger Archieven. Als presentator van het RTV Noord-programma *Kunst op Stroat* duikt hij tweewekelijks in het verhaal achter een Gronings kunstwerk in de openbare ruimte.

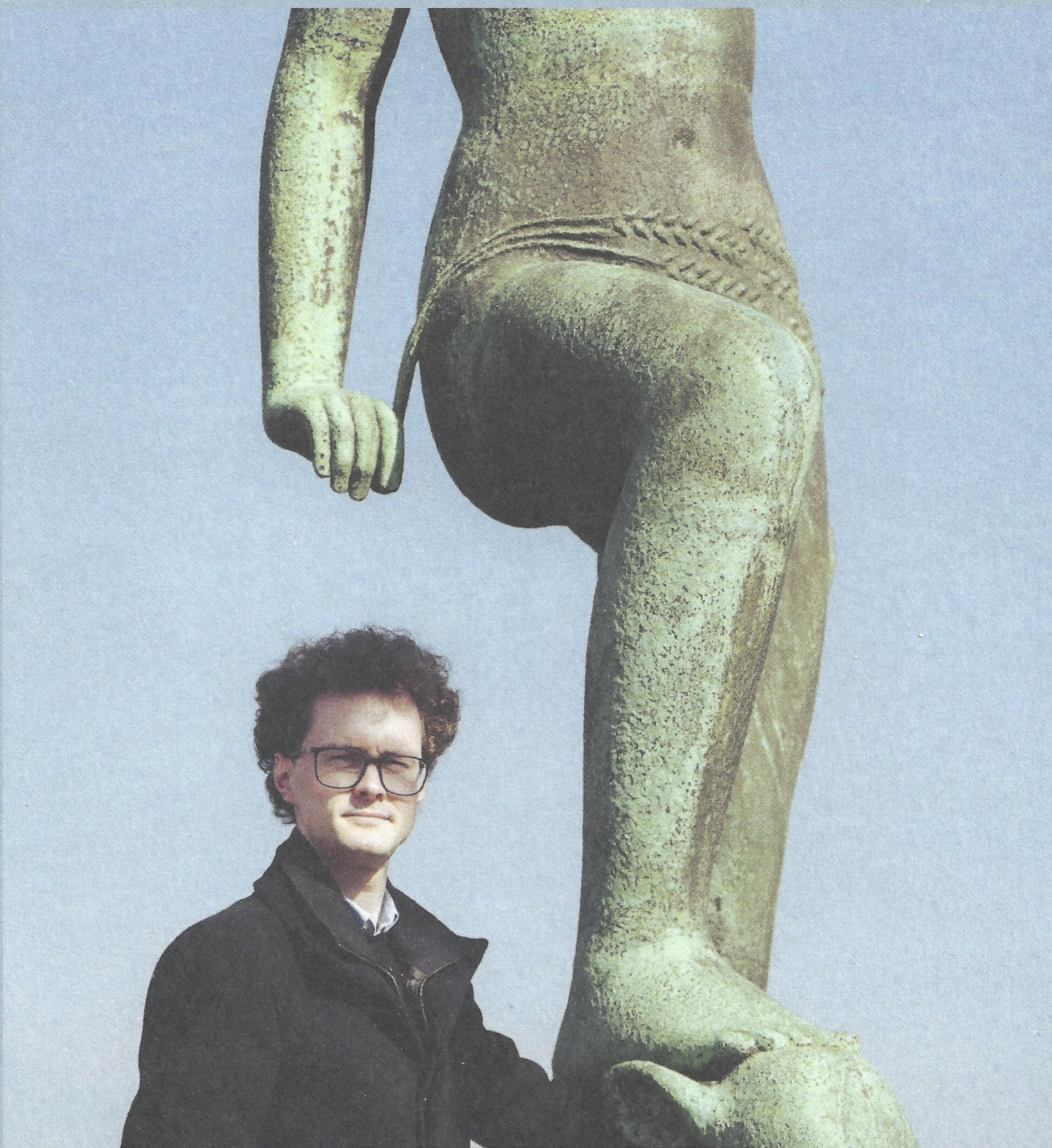
1 Vertel, waarom wilde je graag een programma maken dat kunst in de openbare ruimte verbindt aan de geschiedenis van die plek?

“Ik ben erin gerold. Vorig jaar gaf ik voor RTV Noord vanuit het depot van de Groninger

archieven uitleg over een project rond het archief van de adellijke Groningse familie Van Ewsum. Blijkbaar deed ik dat zo vlot, dat ze me vroegen voor hun nieuwe programma *Kunst op Stroat*. Oorspronkelijk was het idee dat ik staand naast een kunstwerk wat zou vertellen over de maker en de geschiedenis. Nou, dat is natuurlijk ontzettend saai. En ik ben geen kunsthistoricus. Dus ik zei: hier moeten we een mouw aan passen.”

2 Met als resultaat om de vrijdag een korte reportage vanuit een plek in de stad of provincie én een dag later een bezoek aan de radiostudio, waar je extra context biedt bij het kunstwerk. Wat is het voordeel van deze aanpak?

“De verdieping, plus het feit dat archiefbeeld een essentieel onderdeel van het programma is. De combinatie van locatie en archiefbeelden maken dat je het echt voor je ziet, wat soms bij een standbeeld alleen lastig is. Ik ga altijd op pad met RTV Noord-verslaggever Marco Grimmon, hij doet al het camera- en montagewerk. Meestal kies ik het kunstwerk uit op basis van of er een goed geschiedenisverhaal aan vast zit. Zoals bij Oterdum, het dijkdorp

“Ik kies een kunstwerk meestal vanwege het geschiedenisverhaal erachter.”

dat in de jaren zestig van de vorige eeuw van de kaart werd geveegd voor de verbreding van de zeedijk. Kunstenaar Thees Meesters maakte een gedenkteken voor het dorp: een bronzen hand op een bakstenen sokkel, die is geplaatst op het gereconstrueerde kerkhof op de dijk.”

3 Stel, iemand bezoekt Groningen voor het eerst en heeft tijd voor drie kunstwerken op straat. Wat zijn je tips?

“Oh, sowieso *Blote Bet*, ofwel de stedenmaagd; een prachtig beeld van een bloot meisje

met haar rechtervoet op de kop van een liggend kalf. Beeldhouwer Wladimir de Vries maakte het ter ere van de opening van de Herebrug in de stad. Het beeld belichaamt de relatie tussen de stad en de provincie, maar er is bij het gieten van alles misgegaan. Zo heeft het meisje korenaren vast, alleen niet met twee handen zoals de bedoeling was, maar met één. En het kalf lijkt meer op een schaap. Nou ja, het leidde tot allerlei ontevredenheid. Bij de maker, maar ook bij de inwoners. Zij vonden het natuurlijk niet kunnen in de preutse jaren vijftig, zo'n naakt meisje op de brug. Verder zou ik zeggen: ga eens naar Bourtange. Je ziet daar goed hoe men in de 17^e eeuw voor verdediging zorgde. Er staat een heel mooi beeld van Hans Mes, een schildwacht. Tot slot moet ik denken aan Jipsinghuizen. Daar staat een monument van Eddy Roos, ter nagedachtenis aan de werkverschaffing in Westerwolde. Werklozen moesten daar vanaf 1924 de heide ontginnen en werden echt uitgebuit. Deze plek herinnert je eraan dat we tegenwoordig onze handjes mogen dichtknijpen met hoe luxe wij het hebben.”